

memoranda o okamžitej pomoci osvobozenému území, memoranda týkajúceho sa zásobení čs. průmyslu hlavnými surovinami a zejména obsahem našeho telegramu čí. 98 z 13. prosince. Při jednání neopomeň současně zajistiti podobnou pomoc pro Moravu a Čechy v množství příslušně větším. Němec.

SSÚA Bratislava Šrobárův fond, inv. j. 74. Průpis.

[180]

1945, 15. března. Košice. — Zpráva „Národní obrody“ o organizační poradě Svazu slovenské mládeže.

Program mladých

V stredu, 14. t. m. predpoludním o 9. hod. bola v úradných miestnostiach SSM v Košiciach organizačná schôdzka. Je to prvá organizačná schôdzka mládeže na oslobodenom území Slovenska vôbec,¹ na ktorej sa zúčastnilo do 40 zástupcov slovenskej mládeže z jednotlivých dedín košického okolia.

Zástupcov mládeže privítal predseda Dr. Michal Potemra, ktorý naznačil, že Sdruženie mládeže v Košiciach zastáva nateraz funkciu celokrajinského ústredia SSM. Otázka ústredia bude však definitívne riešená až po oslobodení celého Slovenska. Vedenie SSM rozhodlo zachovať náboženskú toleranciu a politickú nestrannosť. Organizácia slovenskej mládeže stojí na podklade národnom. Neznamená to však, že nezaujme postoj k politickým snahám. Práca sa bude niesť v duchu ľudovo-demokratickom: z ľudu, s ľuďom a pre ľud, v duchu slovenskom a slovanskom. Program Svazu je čisto kultúrny a telovýchovný. Túto úlohu na dedinách prevezme celkom mládež.

Po predsedovi prehovoril k shromaždeným podpredseda Ján Veles. Podal zprávu o doterajšej činnosti košického sdruženia, založeného na podnet Komunistickej strany. Zmienil sa o doterajších organizačných úspechoch.

Na schôdzke prehovoril k mládeži aj tajomník SSM František Zámboreský, ktorý shrnul šesťročnú prácu slovenskej mládeže tohto kraja za okupácie, ak aj poučenia, ktoré dnes z toho vyplývajú. Maďari nesmú sa dostať na vedúce miesta a medzi naše rady, povedal. Miesto medzi slovenskou mládežou treba si zaslúžiť.

V rámci debaty prišla medzi iným na pretras otázka exponovaných leventistov. Títo musia prejsť národnou očistou prv, než sa zapoja do budovateľskej práce. Na dedinách budú sa poriadat divadlá a nie v poslednom rade prednášky zdravotné a hospodárske. Ústredie preberá dočasne úlohu ÚSOD-u, čím sa umožní rozšírenie divadelného repertoáru na dedinách. Aktuálna je aj otázka časopisu pre mládež, ktorá bude v najbližšej budúcnosti rozriešená.

Po ukončení debaty prítomní vzdali česť pamiatke menšinového pracovníka Júliusa Grobona. Schôdzka sa skončila zaspievaním hymien.

Národná obroda, 16. 3. 1945, čí. 18.

¹ První zprávy o sjednocovacím procesu mezi mládeží na východním Slovensku pocházejí již z počátku února. Pravda 1. února 1945 v článku „Svaz mládeže v Košiciach“ přináší zprávu, že i „... mládež v Košiciach síšla sa 30. januára na verejnej schôdzi, aby sa sdružila v jednotnej organizácii Svazu slovenskej mládeže. Referent Ján Veles v svojom preslove vyzdvihol význam jednotnej organizácie slovenskej mládeže a poukázal na organizačnú a ideovú roztrieštenosť mládeže za bývalej ČSR, ktorú na pokon zneužila reakcia pre svoje protiludové a protidemokratické ciele. Oblastný tajomník KSS súdruh Maurer poukázal menovite na úlohu Svazu slovenskej mládeže podchytiť všetku pracujúcu mládež a všetku mladú slovenskú inteligenciu. Účastníci zvolili prípravnú komisiu, ktorá má organizovať náborovú akciu do SSM, aby tento mohol začať s prácou na poli národohospodárskom, kultúrnom, telovýchovnom a inom.“ (Pravda, 1. 2. 1945, čí. 5.)